

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ І СПОЖИВАЦЬКА ЛОГІКА ЗНЕЦІНЮЮТЬ ЧИТАННЯ СЕРЕД СТУДЕНТІВ

На сайті Times Higher Education опубліковано статтю Агнешки Пйотровської «Одна книжка за три тижні? У деяких університетах це було б тріумфом».

Автор зі стурбованістю говорить про поступове зниження культури читання серед студентів британських університетів, вплив цифрових технологій і поширення споживацького ставлення до освіти. Дедалі більше студентів уникають роботи з повними текстами книжок, надаючи перевагу коротким викладам, уривкам або автоматично створеним оглядам і резюме. Значна частина студентів читання навіть однієї книжки упродовж декількох тижнів сприймає як значне розумове навантаження. Причина не лише у зміні звичок у цифровому середовищі, а й у докорінній трансформації уявлення про університетську освіту. Багато студентів дедалі частіше розглядають навчання як транзакцію, у межах якої головним результатом має бути диплом і професійна перспектива, а не інтелектуальний досвід. У такому контексті читання складних текстів починає сприйматися як неефективне використання часу, особливо коли цифрові інструменти здатні швидко створювати стислий переказ або добірку ключових тез. Поширення

генеративного штучного інтелекту лише посилило цю негативну тенденцію. Це матиме негативні культурні наслідки: відмова від тривалого й уважного читання впливає не лише на академічні результати, а й на здатність до складного мислення, інтерпретації та емпатії. Особливо це стосується гуманітарних дисциплін, де робота з текстом є основою формування аналітичних навичок і розуміння неоднозначності. Поверхове ознайомлення зі змістом не може повністю замінити процес повільного осмислення аргументів, стилю і контексту. Університети мають активно підтримувати читацьку культуру, але на практиці викладачі дедалі частіше змушені скорочувати обсяги обов'язкового читання, адаптуючись до очікувань студентів і їхнього поточного навантаження. Чи є межа для таких компромісів? Чи може університет зберегти свою академічну місію без системної роботи з великими текстами та складними ідеями? Агнешка робить висновок, що криза читання у вищій освіті не є локальною проблемою окремих дисциплін, а являє собою загрозливий симптом змін у культурі набуття знань. Поширення цифрових технологій і прагматичне ставлення до освіти змінюють спосіб взаємодії студентів із текстом, що матиме довгострокові наслідки для академічного середовища та інтелектуальної культури загалом.

Детальніше:

<https://www.timeshighereducation.com/opinion/one-book-three-weeks-some-universities-would-be-triumph>

Фото: pixabay.com

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_ШтучнийІнтелект#НРАТ_Науковцям_новини
#НРАТ_Освітнянам_новини #НРАТ_TimesHigherEducation

2026-04-29

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів